

Lisa 17
Kinnitatud Saku Muusikakooli direktori
20.06.2018 käskkirjaga nr 5-ü

Saku Muusikakooli vaskpuhkpillide üldõppe õppekava, 7 õppeaastat, kokku 1120 tundi, koosneb vaskpuhkpillide üldõppe ainekavast, solfedžo üldõppe ainekavast ja muusikaloo üldõppe ainekavast vastavalt õppeaastale: I - 140, II – 140, III – 140, IV – 175, V – 175, VI – 175 ja VII – 175 tundi

1. Ainete loend

- 1.1 I-VII klassis toimub 2 vaskpuhkpillide ja 2 solfedžo tundi nädalas.
- 1.2 IV-VII klassis toimub 1 muusikaloo tund nädalas.

2. Õppekava eesmärk

- 2.1 Õppekava eesmärk – õnnelik ja enesekindel inimene, kes:
  - 2.1.1 on sihipäraselt arendatud pillivaldamise oskuste ja loomevõimega;
  - 2.1.2 on süvamuusikat mõistev ja hindav;
  - 2.1.3 orienteerub erinevates muusikastiilides ning armastab muusikat ja musitseerimist;
  - 2.1.4 osaleb Saku valla kultuurielu edendamisel.

3. Vaskpuhkpillide üldõppe ainekava

Põhitegevused:

- 1) õige kehahoid ja käte asetus;
- 2) sõrmede ja keele koostöö;
- 3) kiire ja sügav hingamine;
- 4) pingevaba tooni tekitamine;
- 5) õhu toe kasutamine;
- 6) pilli häälestamine;
- 7) puhtalt intoneerimine, vajadusel selle parandamine pillimängu ajal;
- 8) fraseerimine ja vabalt musitseerimine;
- 9) lihtsamate strihhide kasutamine;
- 10) enese kuulamine pillimängu ajal.

Õpilane esineb alates I klassi II poolaastast kooli kontsertidel, mängides 2 erineva karakteriga pala. Tehnilisel arvestusel, mis toimub 2 korda aastas mängib õpilane sel poolaastal õpitud heliredelitest ühe duur- ja ühe mollheliredeli. Esinemised on hindelised ja hinne märgitakse tunnistusele. Edasi on kohustuslik esineda 2 korda aastas.

Õppetöö plaani koostamisel lähtub õpetaja programminõuetest, kuid võib sellesse teha aastate lõikes ka suuremaid või väiksemaid korrekture. Tähtis on õppetulemus. Kuidas seda saavutada, oleneb õpetaja pedagoogilisest oskusest ja taktitundest, lähtudes õpilase individuaalsetest omadustest.

3.1 I klass, vaskpuhkpillid, noorem aste (I-IV klass)

Õppe sisu:

Põhinõue – õige mänguvõtte on trompetimängu alus. Kogu tähelepanu tuleb keskendada õigete mänguvõtete omandamisele, õpetades õpilast õigesti sisse hingama ja puhuma, pilli hoidma ja tooni tekitama.

Tasemenäited:

- a) A. Ots – „Trompetimängu õpetus algajaile“, Tallinn 1985, I-VI tund;
- b) A. Ots – „Trompetikool I“, Tallinn 1996;
- c) Varasdy, Nagyvn, Sztan – „Trompetikool I“, Budapest 1985, palad ja harjutused 1-100;
- d) L. Tšumov – „Trompetisti esimesed sammud“ Moskva, 1990.
- e) Vaigl. M., Krzhma. J. – „Trompetikool“, Praha 1967 I osa, palad ja harjutused 1-50;
- f) W. A. Mozart – „Allegretto“;
- g) D. Kabalevski – „Väike polka“;
- h) L. Gazizov – „Lõbus jalakäija“;
- i) M. Brodzky – „Mai laul“, „Prantsuse laul“;
- j) rahva- ja lastelaulud sobivas ulatuses ja helistikes.

3.2 II klass, vaskpuhkpillid

Õppe sisu:

Kogu tähelepanu tuleb jätkuvalt keskendada õigete mänguvõtete kindlale omandamisele.

Jälgige pilli õiget hoidu, õiget hingamist ja puhumist, tegelege legato harjutustega, lahtimängimise ja keele (mitte staccato) harjutustega.

Heliredelid C-, B-duur, h-moll. Soovitav vabalt mängida ulatuses C2.

Tasemenäited lisaks eelnenud kogumikele:

- a) A. Ots – „Vana inglise laul“, „Vana iiri laul“, „Vana inglise rahvalaul“;
- b) J. Pierpont – „Aisakell“;
- c) R. B. Buckley – „Laul“;
- d) S. Foster – „Vana koer“;
- e) J. Krieger – „Menuett“;
- f) J. B. Lully – „Laul“;
- g) L. van Beethoven – „Võlulill“;
- h) V. Kalinnikov – „Kurg“;
- i) S. Bolotin – „Teele“;
- j) I. Bogar – „2 ungari tantsu“;
- k) Tšehhi rahvalaul – „Anneke“;
- l) P. Tšaikovski „Vana prantsuse lauluke“, „Vene laul“;
- m) „Vanad tantsud ja meloodiad“ – J. Kalinowski kogumik nr 1-5, 7;
- n) J. Brahms – „Hällilaul“ (Do);

3.3 III klass, vaskpuhkpillid

Õppe sisu:

Jälgige, et ulatuse suurenedes ei ilmneks segavaid pingeid ja kramplikkust, et mängides säiliks mugavuse ja füüsilise vabaduse tunne. Igapäevaste harjutustega arendage puhumise ja legato tehnikat, keeletehnikat, algteadmisi staccatost. Tegelege punkteeritud rütmide ja kuueteistkümnendikkudega.

Heliredelid 2 võtmemärgiga. Vabalt mängitav ulatus E2.

Tasemenäited lisaks eelnenud kogumikele:

- a) S. Hering – „50 lihtsat etüüdi“;
- b) T. Susato – „Rondo ja Saltarello“;
- c) D. L. Milan – „Kaks tantsu“;
- d) L. van Beethoven – „Teekonnalaul“;
- e) W. A. Mozart – „Valss“;
- f) V. Pikul – „Malehobuste marss“;

- g) R. Evans – „Hõbedased kellad“;
- h) traditsionaalid, spirituaalid;
- i) S. Foster – „Laul“;
- j) H. Mancini – „Kuu jõgi“;
- k) A. Hatšaturjan – „Andantino“
- l) H. Purcell – „Trompeti hääl“;
- m) L. van Beethoven – „Koopoorav“;
- n) Itaalia laul – „Santa Lucia“;
- o) A. Vaigl, J. Krzhma – „Marss“;
- p) E. Mägi – „Sarvelugu“.

3.4 IV klass, vaskpuhkpillid

Õppe sisu:

Õige mänguvõtte peaks põhiliselt olema omandatud. Tuleb jälgida, et õpilane ei mängiks repertuaari, kus esineb kõrgemaid noote või tehnilisi liike, mida ta pole veel harjutuste tasandil omandanud. Ainult sel viisil saab säilitada õige mänguvõtte. Tähtis on, et omandatud ulatus oleks täiuslikult kasutatud. Kasutage erinevaid striihe: détaché, legato, staccato, tenuto. Heliredelid 3 võtmemärgiga. Vabalt mängitav ulatus kuni F2.

Tasemenäited lisaks eelnenud kogumikele:

- a) V. Stšolokov – „Muinasjutt“, „Nali“, „Ballaad“, „Lastekontsert“;
- b) R. Schumann – „Julge ratsanik“;
- c) J. Herman – „Hallo, Dolly“;
- d) S. Joplin – „Vahtralehe raag“;
- e) P. Tšaikovski – „Itaalia lauluke“;
- f) M. Blanter – „Hällilaul“;
- g) W. A. Mozart – „Kevadigatsus“, „Hällilaul“;
- h) H. J. Krumpfer – „Variatsioonid Ph. E. Bachi teemal“;
- i) G. Verdi – „Marss“ ooperist „Aida“;
- j) G. Rossini – „Marss ooperist „Wilhelm Tell““;
- k) W. A. Mozart – „Menuett ooperist „Don Juan““;
- l) tšehhi rahvaviis „Karjus“;
- m) V. Kossenko – „Skertsino“;
- o) H. Purcell – „Trompeti hääl ja aaria“;
- p) G. Fr. Händel – „Menuett“;
- r) F. Coupey – „Bourrée“;
- s) D. Kabalevski – „Vana tants“.

Heliredelite arvestus: kolme märgini heliredelid, kolmkõlad + pöörded, D7, kromaatileine heliredel. 1 kolmest etüüdist noodist komisjoni valikul.

Üleminekuksam, kus õpilane mängib 2 erineva iseloomuga pala peast, millest 1 võib olla varem õpitu.

3.5 V klass, vaskpuhkpillid, vanem aste (V-VII klass)

Õppe sisu:

Õpilase arenguks mitmekülgsete võimaluste tagamine, mängimine erinevates ansamblites ja orkestrites ning edasiõppeks valmistumine.

Põhinõuded: süvenenud ja väljendusrikas musitseerimine, tehniline vabadus, puhas intonatsioon, teoste sisu lahtimõtestamine, vormi analüüs.

Õpilane esineb iga poolaastalõpus kooli kontsertidel, esitades peast 1-2 pala. Tehnilistel arvestustel, mis toimuvad 2 korda aastas, mängib õpilane sel poolaastal õpitud heliredelitest ühe duuri ja ühe molli ning ühe etüüdi. Esinemised on hindelised ja hinne märgitakse tunnistusele. Õpilase arengu tagab järjekindel tegelemine igapäevaste harjutustega, et täiustada tehnilisi oskusi. Tuleb tagada, et õpilase mängus säiliks vabaduse ja mugavuse tunne.

Nelja võtmemärgiga heliredelid, D7, >VII7, kromaatile heliredel. Vabalt mängitav ulatus kuni G2.

Tasemenäited lisaks eelnenud kogumikele:

- a) W. A. Mozart – „Sonatiin“ (F);
- b) D. Šostakovitš – „Hällilaul“;
- c) B. Pergolesi – „Sitsiliana“
- d) C. Gounod – „Marss“ ooperist „Faust“, „Serenaad“;
- e) F. Schubert – „Barkarool“, „Serenaad“;
- f) F. Liszt – „Armumuunelmad“;
- g) A. R. Ranger – „Karneval Veneetsias“;
- h) C. M. von Weber – „Kutse tantsule“;
- i) D. Scarlatti – „Sitsiliana“;
- j) P. Tšaikovski – „Napoli tants“ balletist „Luikede järv“;
- k) A. Vaigl, J. Krema – „Väike sonatiin“;
- l) D. Kabalevski – „Klounid“, „Skertso“, „Sonatiin“;
- m) J. S. Bach – „Gavott“;
- n) M. Reger – „Õhtulaul“;
- o) S. Scott – „Ballaad“;
- p) O. Respighi – „Lumesadu“;
- r) L. van Beethoven – „Sonatiin“.

3.6 VI klass, vaskpuhkpillid

Õppe sisu:

Jätkub töö igapäevaste harjutustega, et täiustada tooni ja mängutehnikat.

Heliredelid viie võtmemärgiga, D7, >VII7, kromaatile heliredel.

Tasemenäited:

- a) A. Ots – „Metoodilised nõuanded ja igapäevased harjutused trompetimängijale“;
- b) G. Fr. Händel – „Sonaat in F“ op. 1 nr 11;
- c) A. Corelli – „Sonaat in F“;
- d) J. Kunhau – „La Gioia degl' Israeliti“;
- e) G. B. Martini – „Gavott“;
- f) G. B. Bononcini – „Rondo“;
- g) F. Schubert – „Ave Maria“;
- h) B. Asafjev – „Skertso sonaadist trompetile“;
- i) I. Bobrovski – „Skertsiino“;
- j) S. Bolotin – „Tarantella“;
- k) A. Spendiarov – „Romanss“;
- l) F. Poulenc – „Pastoraal“.

3.7 VII klass, vaskpuhkpillid

Õppe sisu:

Eesmärgiks on mängida kogu repertuaari kauni tooniga ja tehniliselt ladusalt.

Heliredelid 6-7 võtmemärgini, D7, >VII7 erinevate tempode ja strihhidega.

Tasemenäited lisaks eelnenud kogumikele:

- a) P. Baldassari – „Sonaat“;
- b) R. Valentino – „Sonaat“;
- c) J. B. Loiellet – „Sonaat“ I, II osa;
- d) G. Ph. Telemann – „Fantaasia“;
- e) O. Ariosti – „Sonaat“;
- f) J. S. Bach, C. F. Gounod – „Ave Maria“;
- g) D. Scarlatti – „Alidori aaria“;
- h) J. Mattheson – „Saraband“;
- i) Ch. Nichelmann – „La Tendre“;

- j) W. A. Mozart – „Sonatiin“;
- k) S. Prokofjev – „Tarantella“;
- l) L. Tšumov – „Žonglööri“;
- m) L. Anderson – „Trompetisti häällilaul“.

Heliredelite arvestus: üks etüüd komisjoni valikul kolmest ettevalmistatud etüüdist, 1 duur ja 1 moll kõigist õpitud heliredelitest.

Lõpueksam: õpilane mängib ühe suurvormi (vähemalt 1 osa) peast, 2 erineva iseloomuga pala peast, millest 1 võib olla varem õpitud. Üks pala võib olla asendatud ansamblipalaga, mille võib esitada noodist.

4. Solfedžo üldõppe ainekava

Solfedžo üldõppe ainekava eesmärk on õpilastes arendatud muusikaline kirjaoskus ja analüüsivõime.

4.1 I klass, solfedžo, noorem aste (I-IV klass)

Põhieesmärgid: rütmiopetus, laaditaju arendamine, duur ja moll.

Õppe sisu:

1) Meetrum ja rütm.

Rõhulised ja rõhutud taktiosad. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Lõpujoon.

Kordusmärk. Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4 = C. Taktiviipamise skeemid. Noodivältused ja pausid:

tervenoot tervepaus

poolnoot poolpaus

veerandnoot veerandpaus

kaheksandiknoot kaheksandikpaus

kuueteistkümnendiknoot kuueteistkümnendikpaus

Rütmid: "ti-ti"; "tiri-tiri"; "ti-tiri"; "tiri-ti"

Eeltakt

2) Noodikirja algteadmised.

Noodijoonestik ja abijooned. Nootide asukohad noodijoonestikul. Noodivarte õigekiri.

Pauside kirjutamine. Viili- ja bassivõti. Nootide tähtnimed.

3) Helistikud.

Laadid: duur ja moll. Astmed ja astmetaju arendamine.

Helistikud. Duurid C, F, G, D ja loomulikud mollid a, d, e. Tervetoon ja pooltoon.

Paralleelhelistikud. Toonika. I astme (toonika) kolmõla. Juhtheli.

4) Diktaat.

Rütmidiktaat 2-4 takti, ettevalmistused meloodiliseks diktaadiks.

5) Laulmine.

Heliredel duuris ja loomulikus mollis, I astme kolmkõla duuris ja mollis, eakohased

ühehäälsed harjutused ja kaanonid.

6) Rütmika.

Liikumisega (rütmika, tants, pantomiim jms.) seotud mõisted ja vastavate võtete harjutamine, muusika kuulamine ja analüüs.

4.2 II klass, solfedžo

Põhieesmärgid: molli kolm liiki, intervallid p.1, p. 4, p. 5, p. 8.

Õppe sisu:

1) Rütm ja taktimõõt.

Punkt noodi järel, kolmelöögiline noot, punkteeritud rütm, kuueteistkümnendiknoot ja –paus, eeltakt.

2) Helistikud kahe määrgini (D-h, B-g, d- ja e-moll), toon ja pooltoon, heliredeli ehitus, ebapüsivad ja püsivad astmed.

3) Intervallid.

Tutvumine puhaste intervallidega p.1, p. 4, p. 5, p. 8;

4) Kuulamine.

Duuri ja molli heliredel, T ja t kolmkõla põhikuju (meloodiliselt ja/või harmooniliselt), õpitud intervallid (meloodiliselt ja/või harmooniliselt).

5) Diktaat.

Lihtne suuline ja kirjalik diktaat 2-4 takti duuris, rütmidiktaat kuni neli takti.

6) Laulmine.

Duuri ja loomuliku molli heliredel, T ja t kolmkõla, lihtsad harjutused koos taktiviipamisega.

4.3 III klass, solfedžo

Põhieesmärgid: lihtintervallid, akordiõpetuse algus.

Õppe sisu:

1) Rütm ja taktimõõt.

Punkteeritud rütm (ta-i-ti), varemõpitu kordamine ja kinnistamine.

2) Helistikud.

Molli kolm kuju, helistikud kolme märgini.

3) Intervallid.

v.2, s. 2, v. 3, s. 3, intervallide suurus toonides, ehitamine antud noodist üles ja alla.

4) Akordid.

Toonika kolmkõla pöörded.

5) Kuulamine.

Õpitud intervallide eraldamine meloodiliselt ja/või harmooniliselt, duuri, loomuliku, harmoonilise ja meloodilise molli heliredelid.

6) Diktaat.

Suuline ja kirjalik meloodiline diktaat, neli takti, rütmidiktaat kuni neli takti.

7) Laulmine.

Duuri ja molli kolmkõla pööretega, duuri ja loomuliku molli heliredel.

4.4 IV klass, solfedžo

Põhieesmärgid: akordide ehitamine, toonika kolmkõla pööretega duuris ja mollis, põhikolmkõlad duuris ja mollis.

Õppe sisu:

1) Taktimõõt 3/8.

2) Helistikud.

Nelja märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid.

v. 6, s. 6, v. 7, s. 7

4) Akordid.

Duuri ja molli toonika kolmkõlade ehitamine ja pööramine; põhikolmkõlade ehitamine duuris ja mollis.

5) Kuulamine.

Duuri ja molli (kolm kuju) heliredelid; duuri ja molli kolmkõlad.

6) Diktaat.

Suuline ja kirjalik meloodiline diktaat (neli takti); rütmidiktaat (kuni neli takti).

7) Nõuded laulmisele: duuri ja molli kolmkõlad pööretega, duuri ja harmoonilise molli heliredel.

Üleminekuksam IV klassis, kirjalik osa:

a) diktaat 2/4 või 3/4 taktimõõdus, 4 takti, kuni kahe märgiga helistikes, astmeline ja kolmkõla liikumine;

b) rütmidiktaat 2/4 või 3/4 taktimõõdus, 4 takti;

c) kuulamine: meloodilised lihtintervallid, T ja t kolmkõla, duuri ja molli (kolm kuju) heliredel;

d) teooria: helistiku määramine võtmemärkide järgi, antud intervalli määramine; heliredeli ehitamine (duur ja molli kolm kuju), antud helistikus toonika kolmkõla ehitamine ja pööramine, antud helistikus põhikolmkõlade ehitamine.

Suuline osa (vastavalt piletile):

a) duur heliredeli laulmine kuni kahe märgiga helistikes;

b) toonika kolmkõla pööretega ja/või põhikolmkõlade laulmine kuni kahe märgiga duurides;

c) õpitud harjutuse laulmine.

4.5 V klass, solfedžo, vanem aste (V-VII klass)

Põhieesmärgid: D7 lahendusega ning s.2, v.7 ja s.7 lahendustega.

Õppe sisu:

1) Rütm, taktimõõt: triool, 6/8 taktimõõt.

2) Helistikud: kuni viie märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid: lihtintervallide ehitamine antud noodist üles ja alla, v.7 lahendusega duuris (s.3, s.6) ja mollis (v.3, v.6), s.7 lahendusega p.8, s.2 lahendusega duuris (v.3, v.6) ja mollis (s.3, s.6).

4) Akordid: D7põhikujus duuris ja mollis, toonika, subdominandi ja dominandi kolmkõla pöörete ehitamine duuris ja mollis.

5) Kuulamine: D7 lahendusega, s.2, v.7, s.7 lahendustega, kolmkõla ning pöörded duuris ja mollis.

6) Diktaat: 2/4 või 3/4 taktimõõdus 4-8 takti duuris, 4 takti mollis.

7) Laulmine: kõik õpitu, jõukohased harjutused.

4.6 VI klass, solfedžo

Põhieesmärk: põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis.

Õppe sisu:

1) Rütm ja taktimõõt: punkteeritud 6/8 taktimõõt, triool, süngoop.

2) Helistikud: kuue märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid: lihtintervallide ehitamine antud noodist üles ja alla, intervallide laulmine antud noodist üles.

4) Akordid: kõikide põhikolmkõlade pöörete ehitamine duuris ja mollis.

5) Kuulamine: D7 lahendusega duuris ja mollis, duuri ja molli kolmkõlad ja nende pöörded, lihtintervallid.

6) Diktaat: 2/4 ja 3/4 taktimõõdus kuni 8 takti duuris või mollis.

7) Laulmine: kõik õpitu, jõukohased harjutused.

4.7 VII klass, solfedžo

Põhieesmärk: akordid VII astmelt.

Õppe sisu:

1) Rütm ja taktimõõt: süngoop, vahelduv taktimõõt.

2) Helistikud: seitsme märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid: intervallide laulmine, kuulamine harmooniliselt ja meloodiliselt.

4) Diktaat: 2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti, 4/4 taktimõõdus 4 takti.

5) Laulmine: oskus rakendada teoreetiliselt õpitud.

6) Nooditeksti analüüs: lauluharjutuste analüüs õpitud helistikes.

Lõpueksam VII klassis, kirjalik osa:

a) diktaat: 2/4 või 3/4 taktimõõdus – 8 takti, 4/4 taktimõõdus – 4 takti, kuni kahe märgiga helistikes;

b) kuulamine: lihtintervallid meloodiliselt ja harmooniliselt, duuri ja molli kolmkõlad põhikujus ja pööretena harmooniliselt, D7 lahendusega duuris ja mollis;

c) teooria: õpitud intervallide ja akordide ehitamine ning lahendamine antud helistikus või antud noodist, intervallide ja akordide määramine, harmoonilise või meloodilise molli ehitamine või laadi määramine;

d) rütmidiktaat – 4 takti, õpitud rütmidel.

Suuline osa:

a) moll heliredeli laulmine;

b) põhikolmkõlad duuris ja mollis;

c) D7 lahendusega duuri või molli;

d) õpitud harjutuse laulmine.

5. Muusikaloo põhiõppe ainekava

Muusikaloo põhiõppe ainekava eesmärk on õpilastes tekitatud muusika kuulamise vajadus, oskus seda hinnata, kujundatud muusikatunnetuse võime, orienteerumisvõime erinevates muusikastiilides ja ajastutes, kvaliteetselt edasiantud baasteadmised.

5.1 IV klass, muusikalugu (noorem aste)

Õppe sisu:

1) Heli omadused, heli teekond tekkimisest kuulajani, akustika põhitõed.

2) Muusika väljendusvahendid: meloodia, rütm, meetrum, helilaad, tempo, dünaamika, register, tämber, harmoonia (homofoonia- polüfoonia), faktuur.

Muusika näiteid esitatakse klaveril, võimalusel kasutatakse õpilaste repertuaari.

3) Vokaalmuusika hääleliigid, ansamblid, koorid.

4) Eesti rahvalaul ja selle liigid.

5) Eesti rahvapillid ja pillilood.

6) Eesti rahvatantsud.

7) Partituur: sümfooniaorkestri pillid partituuri järjekorras, pillirühmadest moodustuvad ansamblid, orkestri paigutus.

Muusikanäidetena kasutatakse Viljaandi Muusikakoolis valmistatud CD-d, S. Prokofjevi muusikalist muinasjuttu „Petja ja hunt“ ja klaverijuttu „Neli heldet haldjat“.

8) Helitööde ülesehitus: motiiv, fraas, lause, periood.

9) Põhiskeemid vormidest: 2- ja 3- osaline lihtvorm, 3- osaline liitvorm, variatsioonivorm, rondovorm.

Näited Anu Kõlari raamatust „Muusikalugu“.

10) Tantsud: ajaloolised tantsud (menuett, gavott, polonees, masurka, krakovjakk, polka, booloro, tšaardaš, valss, tango).

11) Lavamuusika (ballett, ooper, rock-ooper, operett, muusikal).

Muusika näidetena kasutatakse Viljandi Muusikakoolis valmistatud CD-d.

5.2 V klass, muusikalugu (vanem aste)

Õppe sisu:

1) Keskaeg: romaani ja gooti stiil, gregooriuse laul, varajane mitmehäälsus, organum, motett, rüütli laul.

2) Renessanss: ajastu üldiseloostus, võrdlus keskajaga, uued laululiigid – ballata, madrigal, Palestrina, Orlandus Lassus, ajastu pillid.

3) Barokk: ajastu üldiseloostus, võrdlus renessansiga, A.Vivaldi elu ja looming, „Aastaajad“ (kordamisena).

J. S. Bachi elu ja looming: inventsioonid, prelüüdid ja fuugad(HTK), oreliteosed (tokaata ja fuuga d moll).

Concerto grosso mõiste, Brandenburgi kontserdid.

Vokaalmuusika (mõni aaria või kantaadi osa).

4) Klassitsism: ajastu üldiseloostus ja võrdlus barokiga, uued žanrid.

J. Haydni elu ja looming.
Sümfoonia mõiste ja ülesehitus.
Sonaat-allegro vorm, instrumentaalkontsert.
Keelpillikvarteti mõiste ja ülesehitus.
W. A. Mozarti elu ja looming: sümfooniad, klaverisonaadid.
Ooperiloomingust katkendid ooperitest „Figaro pulm”, „Don Giovanni” ja „Võluflööt”.
Reekviem.
Ludvig van Beethoveni elu ja looming, helikeele võrdlemine Haydni ja Mozarti loominguga.
Klaverisonaadid.
Sümfooniad.

5.3 VI klass, muusikalugu

Õppe sisu:

1) Romantism

F. Schubert: laulud, laulutsükliid, sümfooniad, klaverimuusika, kammermuusika.

F. Chopin: etüüdid, prelüüdid, poloneesid, mazurkad, valsid.

R. Schumann: klaverimuusika - klaveripalade tsükkel „Lastestseenid”.

E. Grieg: klaveripalad ja orkestrimuusika – kontsert klaverile ja orkestrile a-moll, muusika

H. Ibseni draamale „Per Gynt”.

J. Sibelius – sümfooniline muusika.

H. Alfven – Rootsi rapsoodia nr. 1.

2) Baltimaade muusika

Läti muusika: piirialade rahvalaulude sarnasus, Cimse seminarist, A. Kalninši looming.

Leedu muusika: M. Tšiurlionise sümfoonilised poemid „Mets” ja „Meri”.

3) Vene muusika

Rahvalaulust Glinkani – M. Glinka orkestrimuusika, ooperid.

Vene muusikaelu 19. saj. 2. poolel: „Võimas rühm” (A. Borodin, M. Mussorgski, N. Rimski-Korsakov, C. Cui, M. Balakirev).

P. Tšaikovski: klaveripalade tsükkel „Aastaajad”, kontsert klaverile ja orkestrile nr. 1, sümfooniline muusika, ooperid, balletid.

S. Prokofjev: ballett „Romeo ja Julia”, sümfooniad.

D. Šostakovič: prelüüdid ja fuugad, sümfooniad, filmimuusika.

5.4 VII klass, muusikalugu

Õppe sisu:

1) Põlgus ülevaade 20. sajandi muusika uutest suundadest: impressionism, ekspressionism, neoklassitsism.

2) Eesti rahvusliku muusikakultuuri tekkimine 19. sajandil: laulu- ja mänguseltsid, nende osatähtsus koorilaulu arengus, 3 esimest üldlaulupidu, rahvusliku heliloomingu teerajajad (Kunileid, Thomson, Saebelmann, Hermann), esimesed professionaalid (Kappel, Härma, Tärnpu), esimene sümfooniaorkester (Läte).

3) Eesti muusikaelu 20. sajandil:

R. Tobias, A. Kapp, nende osa sümfoonilise muusika arendamisel.

H. Eller – põhjamaise helikeele taotlused.

E. Tubin – Eesti suurim sümfonist, esimese balleti looja.

M. Saar ja C. Kreek – rahvaviiside arendusvõtted nende lauludes.

V: Tormis- rahvamuusika kasutamine, võrdlus Saare ja Kreegiga.

G. Ernesaks- laulutaat, tema tegevusvaldkonnad, ooperid.

Uute muusikaliste väljendusvahendite kasutuselevõtt: E. Tamberg, A. Pärt

Uus põlvkond, 20. sajandi II poolel sündinud heliloojad: L. Sumera, E. S. Tüür.

Lõpueksam VII klassis – koosneb õppeaasta jooksul kuulatud muusikanäidete äratundmisest ning küsimustest eesti muusika kohta.